

РЕШЕНИЕ № 38 ОТ 25.09.2014 Г. ПО Н. Д. № 2395/2013 Г., Н. К., І Н. О. НА ВКС

Върховният касационен съд на Република България, Първо наказателно отделение в съдебно заседание на двадесет и втори януари две хиляди и четиринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: П. Т.

ЧЛЕНОВЕ: Н. Д.

К. К.

със секретар Д. О. при участието на прокурора Т. К. изслуша докладваното от председателя (съдията) П. Т. наказателно дело под № 2395/2013 година

Защитници на подсъдимите А. Я. Д., М. Ж. С., Х. А. Т. и С. А. А., а подсъдимият В. И. Д.-лично, са подали касационни жалби срещу потвърждаването от апелативния специализиран наказателен съд в осъдителната ѝ част на присъдата, която първоинстанционният специализиран наказателен съд е издал спрямо подсъдимите.

Потвърдената осъдителна част от присъдата по нохд 881/2012 г., издадена на 31.V.2013 г., е за отговорността на изброените петима за следните престъпления:

- по чл. 321, ал. 3, във връзка с чл. 354а, ал. 1 и 2 НК: за организирана престъпна група в София, в периода II.-VII.2011 г., която била ръководена от Ал. Д., а останалите (без Ст. А.) участвали в нея, и която е била създадена с користна цел и с цел да бъдат незаконно държани за разпространяване и разпространявани високорискови наркотични вещества;

- по чл. 354а, ал. 1 НК: за незаконното държане на 13.VII.2011 г. от М.С. на високорисково наркотично вещество с цел да го разпространи - 0,47 г коноп с 8,4% съдържание в него на активното вещество тетрахидроканабиол и на стойност 2,82 лева;

- по чл. 354а, ал. 1 НК: за самото разпространяване на 13.VII.2011 г. от М.С. на Б.Б. на други 0,19 г коноп с 8,5% съдържание на активното вещество и на стойност 1,14 лева;

- по чл. 354а, ал. 1 НК: отново за незаконно държане на 13.VII.2011 г., но от Ст. А., също на коноп и с посочената вече цел, но на общо 6,57 г с 3,5% активно вещество и на стойност 39,15 лева; освен това - и на 0,88 г кокаин с 21%-но съдържание, на стойност 79,20 лева.

За тези престъпления СНС е наложил следните наказания:

- 5 години лишаване от свобода: на Ал. Д., който обаче трябва да изтърпи отделно при същия първоначален режим (строг) 3 години лишаване от свобода по предишна условна (чл. 66 НК) присъда (споразумение) от 2007 г., тъй като е извършил престъплението в дадения с нея изпитателен срок (чл. 68 НК);

- 3 години и 6 месеца лишаване от свобода: на М.С., като най-тежко самостоятелно наложено (по чл. 321 НК) и като общо наказание с присъединяване на 5 000 лева за съвкупността с останалите две наказания (по 6 месеца лишаване от свобода с приложението и на чл. 55 НК, и глоби по 5 000 лева); и за него е присъдено да изтърпи

отделно предишно условно наказание, но от 2009 г. и в размер на 6 месеца, при същия, строг режим;

- 3 години и 2 месеца лишаване от свобода при общ режим: на Х.Т. и В.Д.;
- 2 години лишаване от свобода условно (чл. 66 НК) за 4 години: на Ст. А.

(Присъдата има и оправдателна част относно обвинението, че Ал. Д. е създад ръководената от него и с негово участие организирана престъпна група, както и че в нея е участвал Ст. А.)

С въззивното решение - 30/14.XI.2013 г. по внохд 234/2013 г., АСНС, освен че е потвърдил обжалваната присъда, е изменил същата като е смекчил наложените наказания на Х.Т. и В.Д., прилагайки условното осъждане (чл. 66 НК), но за срок от 5 години и спрямо тях, а спрямо М.С. - отменяйки присъединяването на глобата към общото му наказание, и въобще налагането ѝ, след като приложил и чл. 55, ал. 3 НК.

В подадените от защитниците на подсъдимите касационни жалби се съдържа общата им позиция за недоказаност на обвинението - с различна степен в конкретизацията на възраженията, с различно правно квалифициране на претендираните в тази насока нарушения (не винаги в точно съответствие със самостоятелното приложно поле на основанията по чл. 348 НПК) и с различни искания за изхода на делото. Последното различие се дължи и на конкретизираните възражения в някои от жалбите (С., Т., А.) срещу строгостта при санкционирането на подсъдимите.

Съвсем лаконична е лично подадената от подсъдимия Д. касационна жалба, който смята, че може да бъде оправдан още във ВКС, отхвърляйки напълно въззивния съдебен акт.

Жалбите са поддържани и в съдебното заседание на касационната инстанция, включително от защитници (независимо дали са ги подали те, както и от присъствието на подсъдимите), а една от жалбите - и писмено и с някои уточнения, докато според участващия прокурор подлежат на отхвърляне като неоснователни.

ВКС намери, че трябва да остави в сила обжалваното решение.

Липсват основания за неговото отменяне или изменение.

I. Правнологически на първо място подлежи на отхвърляне заявеното (Д., Т.) за първи път и в съдебното заседание на ВКС, че държавни органи, разгледали делото, са били всъщност некомпетентни да го направят от гледна точка на специалната им предметна (родова) компетентност.

Спрямо прокурора от СГП, изготвил обвинителния акт пред СНС, възражението в подкрепа на касационните жалби очевидно не държи сметка за това, че оспореното процесуално действие е извършено в преходния период от време по дела, по които, преди да постъпят в специализираните органи в наказателното производство, са били разследвани в досъдебно производство по общия ред. На въпросния период са посветени и двете преходни разпоредби от преходните и заключителни разпоредби в двата закона за изменение и допълнение на НПК от 2011 г. - § 9 и § 17 (първата от тях на свой ред също променена впоследствие - вж. ДВ, бр. 13/, 61/ и 93/11, както и бр. 19/2012; вж. и ТР 5/2013-ОСНК). Възражението пред ВКС не държи сметка по-конкретно за разпореждането в цитираните преходни разпоредби, че "[н]еприключените досъдебни производства се довършват от органите на досъдебното производство, пред които са висящи". Необходимо е било да се съобрази, че за да бъде определен моментът, в който досъдебното производство се явява "довършено", от значение са още разпоредбите в чл. 192, 242, ал. 1 и 247, ал. 1, т. 1 НПК. Те сочат достатъчно ясно, че "действията на прокурора след приключване на разследването" са вторият и последен стадий на досъдебното производство; че едно от включените в този стадий като възможни действия е прокурорът да "повдигне обвинение с обвинителен акт", респ. да го "състави" (вж. и чл. 246, ал. 1 НПК), да "изготви" този акт.

По-различно стои въпросът с другата част от възражението за некомпетентност на прокурора от СГП - че той не само е изготвил, но освен това и внесъл обвинителния акт пред СНС. "Внасянето" обаче на съответния акт в съда въобще не е уредено в закона като процесуално действие със самостоятелно значение. За разлика от отменения НПК от 1952 г., който формално го е причислявал тъкмо към действията на прокурора след приключване на разследването (срв. чл. 160 и систематичното му място - в раздел XII), действащият НПК и отмененият с него го уреждат дори в началото на съдебната фаза на процеса, и то го причисляват към нея повече по косвен начин - щом "[п]роизводството пред първата инстанция се образува ... по обвинителен акт" и той трябва да бъде представен "в съда с толкова преписи, колкото са обвиняемите" (срв. съответно чл. 247 и 240 от другия НПК). С други думи, прокурорът, оправомощен да повдигне обвинението с обвинителен акт (да състави, да изготви последния), е същият, който трябва и да го внесе в съответния съд.

Що се отнася до възражението пред ВКС, че самият СНС не е разполагал с правомощието да разгледа сегашното дело след частичното отпадане на обвинението за участие в организираната престъпна група, оправдаването, първо, засяга не Т., а А., и, второ, даже да засягаше двамата, не би могло да доведе до отпадането и на специализираната подсъдност. Поначало за всеки вид подсъдност "се изхожда от обстоятелствената част на обвинението" (чл. 42, ал. 1 НПК), освен ако "на съдебното следствие не се установи, че престъплението подлежи на разглеждане от по-горен, от специализирания наказателен съд или от военен съд" (чл. 288, т. 2 НПК) - обсъжданата тук претенция има предвид обаче пренасяне на делото в същия по степен като СНС, но с обща подсъдност СГС.

II. Подлежат на отхвърляне, по-нататък, и всички останали възражения в или в подкрепа на касационните жалби, които са били вече правени, даден им е бил отговор (вж. на с.21-27 от мотивите на АСНС, а на някои от тях - и от първоинстанционния съд, на с.34-36) и с него в общи линии ВКС е съгласен.

В този раздел ВКС поставя всички неоснователни претенции спрямо доказаността на обвинението - независимо, че те понякога неправилно са отнасяни към основания по чл. 348 НПК, които не ги включват в приложното си поле: общата за всички подсъдими претенция за недостатъчност на доказателствата и за техния неправилен анализ, но също така конкретизираните в различна степен възражения (Д., Д., Т.) срещу показания на свидетели, срещу "разкодирането" на езика в подслушаните телефонни разговори (Д., Д.) и срещу идентификацията на участвалите в тези разговори без извършването на оказалата се невъзможна фоноскопска експертиза (Д., Д., С., Т.). В подкрепа на аргументацията, с която са отхвърлени възраженията от посочените категории, заслужава да бъде добавено, макар и само маркирано, следното.

Недоволството във връзка с доказването на обвинението по чл. 321 НК не държи сметка и за една негова особеност, че ако участниците в организирана престъпна група не са осъществили нейната цел да вършат престъпления или пък престъпленията им не са установени по начин, че за тях да бъде носена самостоятелна отговорност, отговорността по чл. 321 НК се носи на общо основание - доказателствените претенции в касационните жалби оставят обаче впечатлението за отричане на последната отговорност, след като всъщност в по-голямата ѝ част дейността на групата е останала потвърдена най-общо (че например е уговаряна доставка на наркотично вещество, но не и точно на кого, на какво количество, кога, на кое място и т. н.). Недоволството от доказателствената дейност в основата на осъждането на подсъдимите, не държи сметка освен това достатъчно за нейното провеждане главно чрез косвени доказателства - правилата за косвено доказване са несъвместими с подхода на жалбоподателите да се правят решаващи изводи поради неустановяването на отделни факти чрез отделни доказателствени средства (например на

пряко възприемане от конкретен свидетел как се предава наркотик); решаващи изводи са възможни само чрез връзките между фактите и тяхната съвкупност, и то ако позволяват определено заключение като единствено възможното. Косвени доказателства са съдържали в крайна сметка и показанията на св. П.К., но тяхната особена ценност се дължи тъкмо на качеството ѝ на полицейски служител с пълен на практика достъп до цялата събрана информация (тайна и явна) за инкриминираната дейност; с помощта на нейните показания тази информация е станала не само достъпна за ползване в наказателното производство, но и достатъчно разбираема при обсъждане на доказателствата.

III. Доколкото в някои от касационните жалби (С., Т., А.) е оспорвана и справедливостта на наложените наказания, трябва да се каже от една страна, че те са получили достатъчно смекчаване след въззивното обжалване, а, от друга страна - доколкото пък оспорването не е само заявено (С.), че при индивидуализацията на отговорността е било вече отчетено значението на съдимостта и характеристикните им данни.

IV. Ръководен от всичко изложено и като не намери друго, заради което да отмени или измени обжалвания съдебен акт, ВКС с оглед още на чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 30 от 14 ноември 2013 г. по внохд № 234/2013 г. на апелативния специализиран наказателен съд.

